

PSST... MATURA

PYTANIE JAWNE 71 · MATURA USTNA 2027–2028

TANGO · KONTEKST: SKĄPIEC

RODZICE LUZAKI, SYN SZTYWNIAK

Pytanie jawne 71: „Konflikt pokoleń. Omów zagadnienie na podstawie Tanga Sławomira Mrożka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst”. Proponowany kontekst: Skąpiec Moliера.

TEŻA W JEDNYM ZDANIU

Spór pokoleń nie zawsze polega na walce młodych o więcej swobody.

GOTOWE ZDANIA NA EGZAMIN

NA POCZĄTEK

„Tango” odwraca konflikt pokoleń: to syn żąda zasad od rodziców, którzy swój dawny bunt zamienili w obowiązkowy styl życia.

NA ZAKOŃCZENIE, PO KONTEKŚCIE

Artur i Kleant walczą o co innego, ale w obu domach brakuje wysłuchania potrzeb drugiego pokolenia.

SCHEMAT ODPOWIEDZI

Oczekiwania Artura kontra zachowanie Stomila i Eleonory. Rola babci i Eugeniusza. Dlaczego konflikt kończy się zwycięstwem Edka. Porównanie z Harpagonem i Kleantem. Wniosek: konflikt pokoleń może mieć odwrócone znaki, ale zawsze robi się groźny, kiedy jedna generacja uznaje swój styl życia za jedyną słuszną odpowiedź i nie chce rozmawiać o odpowiedzialności.

Chcesz mieć to pytanie z głowy? W książce „Psst... matura” masz wszystkie 76 pytań: tezę, gotowe zdania, plan, pułapki i trening — a w tomie 2 wzorcowe wypowiedzi. Zajrzyj: niekazmuliczyc.pl/psst/

SPRAWDŹ SIĘ

Odpowiedz najpierw sam(a) — kierunek odpowiedzi zakryj kartką.

1. Odwrócone role — Dlaczego Artur nie przypomina typowego młodego buntownika?

KIERUNEK ODPOWIEDZI To rodzice odrzucają dawne normy, a Artur domaga się formy, ceremonii i odpowiedzialności. Jego sprzeciw jest skierowany przeciw chaosowi w domu.

2. Rodzice — Co Stomil i Eleonora uznają za wyzwolenie, a co Artur odbiera jako zaniedbanie?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Rodzice cenią eksperyment i swobodę obyczajową. Syn widzi w tym brak granic oraz niechęć dorosłych do ponoszenia odpowiedzialności za wspólne życie.

3. Starsi i finał — Dlaczego babcia Eugenia i wuj Eugeniusz nie rozwiązują konfliktu? Co oznacza zwycięstwo Edka?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Eugenia uczestniczy w chaosie, Eugeniusz łatwo podporządkowuje się silniejszemu. Gdy żadna generacja nie uzgadnia zasad, kontrolę przejmuje Edek, który opiera ją na siłę.

4. Kontekst „Skąpca” — Jak wygląda spór Harpagona z Kleantem i czym różni się od sporu w „Tangu”?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Harpagon chce decydować o małżeństwach dzieci i sam planuje poślubić Mariannę, ukochaną Kleanta. Młodzi walczą o prawo wyboru wobec kontroli ojca. Artur chce natomiast więcej ram i odpowiedzialności od rodziców, którzy odrzucili tradycję.

5. Pytanie komisji — Kto jest winny konfliktu w rodzinie Artura?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Rodzice, którzy nie przekazali wartości, ale też Artur, który chce narzucić porządek siłą.

6. Pytanie komisji — Czy dziś młodzi buntują się „przeciw wolności” rodziców?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Bywa, że młodzi szukają stabilności, tradycji, jasnych reguł. Podaj przykład.